

Madame de Vaux-Phalipau, *Budyšin. Capitale intellectuelle de la Lusace. Le Miracle de la Langue.* (Éditions des «Amis de la Pologne», 16, rue de l'Abbé-de-l'Épée, Paris, V) 1928.

V ravnokar izdani brošuri, ki jo krasi več zanimivih slik iz Budyšina, glavnega mesta Lužiških Srbov, opisuje neumorna pisateljica mesto samo, njega zgodovino, gospodarski razvoj, umstveno aktivnost in zgodovino ter razvoj lužiško-srbskega jezika.

Dr. Pavel V. Brežnik.

Mouseion. Bulletin de l'Office international des musées. Med publikacijami pariškega Mednarodnega inštituta za umstveno sodelovanje, ki ga vodi z vprav občudovanja vredno energijo in spretnostjo direktor Julien Luchaire, zavzema odlično mesto Mouseion, glasnik Mednarodnega muzejskega urada. V zadnji številki (št. 3, dec. 1927) se nahajajo članki o španskih in belgijskih gravurah, kakor tudi poročilo o reorganizaciji narodnih galerij in muzejev v Italiji. Nadaljuje se anketa o načrtu unifikacije muzejskih katalogov. Zelo zanimiva so tudi poročila o vzgojni in socialni vlogi muzejev. V Mouseion ne piše samo osebje Mednarodnega muzejskega urada, temveč je odprt vsem strokovnjakom sveta. Mnogo člankov izhaja v njem v angleškem jeziku in za angleško občinstvo je na koncu dodan v angleškem jeziku kratek vsebinski pregled francoskih člankov. Letno izidejo tri številke. Naročnina 1-75 dolarja.

Dr. Pavel Brežnik.

Jasna Belović, *Die Sitten der Südslawen.* Paul Aretz Verlag, Dresden 1927.

Izšla je luksuzno opremljena knjiga v veliki osmerki, na razkošnem papirju, ki vsebuje v tekstu nad sto reprodukcij v dragem svetlotisku ter fotografij na papirju za umetni tisk.

Naslov je mnogoobetajoč, ne izpolni pa niti približno nad človeka, ki misli, da bo v knjigi našel kaj o Slovencih ali Bolgarih. Glavno so Srbi, postrani so omenjeni Hrvati, za Slovence se pisateljica očitno ni zanimala, bodisi, da jih ne smatra za »Südslawen«, bodisi, da naših ljudskih običajev ne smatra za »Sitten«; povedala je o Slovenkah, da so rade darne z ljubeznijo, na tabli 84/85 pa je objavila neko hrvatsko pevko »im slowenischen Kostüm«, to je vse. Povedati moram avtorici, da niti tisti kostum ni slovenski, nego bogme, je to švicarska »Äplerin« v svojem kičastem »dirndlu«! Človek, ki Slovenec ne pozna prav nič, naj ne piše o južnih Slovanih sploh, sicer smatramo mi Slovenci takšno ignoriranje za žaljenje našega naroda, takšno pačenje za greh, prav posebno še, če izhaja od »brata«...

Od tistih dragocenih nad sto svetlotiskov je majhen del odločen našam, še manjši običajem, velik del — krajinam (Sitten!) in največji slikarskim kičem gospe Bete Vukanović in šolskim poskusom v kiparstvu neke srčkanke Ive Despić. Filmska diva Štefica Vidačić (Sitten der Südslawen!) pa je dobila velik del: enkrat lase, potem roke, dalje kolena njena reprezentirajo Nemcem naše narodne običaje! Lahko mogoče, da so te tri dame res velike prijateljice avtorice, toda Nemci še daleč niso tako vneti za te krasote kakor bi bili za pošteno knjigo o naših običajih in založniku te knjige nikakor ne morem čestitati radi prevelike resnosti.

Avtorica hoče pisati o tem, kar še noben ni omenil pri Jugoslovanih, o njih »notranjosti« in erotiki, pravi, da je četrto stoletja stremela spoznati »jeden Zug seines (Volk) Herzens« in s svojim »farbensattes Gemälde« iz-